

INGEZONDEN.

Het schrijven van Collega VAN DER MEULEN in het *Tijdschrift* van 29 Oct. 1898 prikkelt tot wederschrijven.

Du choc des opinions jaillit la vérité.

Vergun mij daarom, geachte Redacteur, met een enkel woord ook mijn meening over de poliklinieken te publiceeren? Hoe zijn deze ontstaan? Uit de behoefte, die enkele geneeskundigen gevoelden, om de behandeling in de verschillende onderdeelen der geneeskunde te verheffen tot het peil, waarop de vorderingen der wetenschap en de ervaring in de groote centra die hadden gebracht.

Daartoe waren noodig medici met liefde voor hun vak en grooten ijver voor zijn toepassing, maar bovendien localiteiten en hulpmiddelen om den patiënten te geven, wat hun volgens de begrippen der oprichters toekwam. Met groote moeite en opofferingen kwamen de poliklinieken tot stand en niet lang duurde het of het publiek begreep ze en waardeerde ze als een groote verbetering op geneeskundig gebied.

De bestaanden breidden zich snel uit. Nieuwe ontstonden. „Geen zieken-„huis zonder polikliniek” was het motto.

Vele collega's zagen dit alles met leede oogen aan. Hun patiënten maakten vergelijkingen met betrekking tot de wijze van behandeling en de verkregen resultaten en de evenaar sloeg over ten gunste van de poliklinieken. Dit was een schaduwzijde, maar mocht toch geen motief zijn om de poliklinieken op te heffen. Zij zijn trouwens niet meer uit te roeien. Ook collega VAN DER MEULEN noemt ze te zeer ingeworteld. Toch wil hij verbeteringen aan de hand doen.

In de eerste plaats zou niemand die reeds in behandeling is, aan een polikliniek in behandeling mogen worden aangenomen zonder een schriftelijk verzoek van zijn geneesheer.

Die tijden zijn voorbij. De patiënten komen en gaan van waar en waarheen zij willen; alleen het gevoel van vertrouwen en het bewustzijn zoo goed mogelijk geholpen te worden, onderhoudt den band tusschen patiënt en dokter.

De poliklinieken zijn opgericht in het belang van de patiënten, niet in dat der doktoren. Dat karakter hebben zij nog behouden.

In de tweede plaats wenscht collega VAN DER MEULEN, dat de leider der polikliniek zijn humaniteit (! ! !) wat uitbreide en de patiënten, die niet meer tot hem kunnen komen, zal gaan bezoeken en als zij sterven ook de doodschouw verrichten. Hoe naief!

Als de doktoren zelf de handen uit de mouw staken, zelf wijkpoliklinieken oprichtten, hetzij met of zonder steun der ziekenfondsen, dan zouden zij aan dit bezwaar der poliklinieken tegemoet komen en waarlijk nuttig zijn voor hun patiënten.

Van zelf verviel dan ook het derde bezwaar. De bestaande poliklinieken

zouden niet zoo druk meer zijn, dat er noodzakelijk jeugdige artsen als assistenten aan werkzaam moeten wezen.

Het „hooger op zoeken” zal blijven bestaan, zoolang er hooger en lager is.

Amsterdam, 31 Oct. 1898.

Dr. A. E. VERMEIJ.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — Aequivalente vrouwen. Het aantal vrouwelijke collega's in de Vereenigde Staten is van 527 in 1870 geklommen tot 6882 in 1897 (*Sem. médicale*).

— **Hersenen gevraagd!** Prof. B. G. WILDER, physioloog te Ithaca heeft een circulaire verzonden, waarin hij verzoekt, dat uitnemende mannen in de Vereenigde Staten hun hersenen aan de Universiteit vermaken. Terwijl het heel gemakkelijk is, misdadige, krankzinnige of onwetende centraalorganen machtig te worden, is het zeer moeilijk eenigszins bekwame te verkrijgen. De circulaire is voornamelijk verspreid onder de studenten en doctoren te Ithaca en gaat vergezeld van een blanco formulier van erfating, hetwelk evenwel een clause bevat, dat het legaat nietig wordt, indien de betrekkingen van den overledene bezwaar maken (*Brit. med. Journal*).

PARIJS. — Tabaksnijverheid en kindersterfte. In *la Revue Scientifique* van 15 October komt G. ETIENNE terug op vroegere studiën over den invloed van het werken der moeders in de tabaksfabrieken op de gezondheid der kinderen. Hij stelt daarbij tegenover een nieuwere opgave van DARQUIER, Directeur der tabaksfabrieken te Toulouse, de oudere van het werklieden-syndicaat, die geheel Frankrijk omvat. De eerste geeft een sterftecijfer der kinderen beneden het jaar van 17.94 pCt., de laatste een van 65—67 pCt. Zijn eigen statistiek te Nancy gaf een cijfer van 53 pCt. waarvan $\frac{2}{3}$ borstkinderen waren, wat niet te verwonderen is, sedert DRYSDALE te Weenen nicotine gevonden heeft in het zog der tabakswersters.

ETIENNE acht het noodig, te onderscheiden tusschen: 1°. de zuigelingen, wier moeder niet weer in de fabriek teruggaat; 2°. wier moeder blijft zoogen, ook als zij weer gaat werken; 3°. die gespeend zijn vóórdat de moeder ging werken, en verder de flesch hebben gekregen; 4°. die later gespeend zijn en 5°. die, terwijl de moeder ging werken, gedeeltelijk met de borst, gedeeltelijk met de flesch gevoed zijn. Deze vormen de meerderheid.

Bij een uitgezochte groep kinderen, waar geen bijzondere aanleg tot verhoogde sterfte bestond, behoorden 2 tot de 1ste soort, 34 tot de 5de en 8 tot de tweede soort. Van de eerste 2 stierf niet één, van de 34 stierven er 6 en de 8 van de tweede soort stierven *allen*.

— **Vermoedelijke en gemiddelde levensduur.** Het Internationeel Statistisch Instituut heeft voor de voornaamste landen van Europa deze beide waarden in cijfers gebracht.